

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **J. G.**, bytom S.S., zastúpený Mgr. Petrom Kavuličom, advokátom, so sídlom v Humennom, Ul. 26. novembra 1510/3, proti odporkyni **A. I.**, bytom S.S., o **určenie hranice**, vedenej na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 15 C 59/2008, o dovolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 29. januára 2014 sp. zn. 10 Co 13/2013, 10 Co 14/2013 takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Odporkyni náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Humenné rozsudkom z 21. apríla 2011 č. k. 15 C 59/2008-103 určil hranicu medzi parcelami navrhovateľa C. zapísaných na LV č. X. v kat. území S. a parcelami odporkyne C. zapísaných na LV č. X. v kat. území S., ktorá prebieha po spojnici bodov 1, 2, 3 a 4 vyznačenou červenou čiarou v prílohe č. 4, ktorá je súčasťou znaleckého posudku č. 15/2010 a tvorí súčasť spisového materiálu Okresného súdu Humenné sp. zn. 15 C 59/2008. V prevyšujúcej časti žalobný návrh zamietol. Ďalej rozhodol, že o trovách štátu rozhodne samostatným rozhodnutím. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. V konaní bol preukázaný iný priebeh hranice než aký je vyznačený právny stav v katastrálnom operáte. Rozhodnutím dochádza k zmene priebehu hranice medzi skutočným stavom a právnym stavom. Uplatnený vlastnícky nárok na ochranu vlastníckeho práva a na vydanie veci alebo nehnuteľnosti, ktorú odporkyňa neprávom užíva na úkor navrhovateľa zamietol z dôvodu, že po vytýčení hranice s právnym stavom dôjde k zosúladieniu skutočného stavu s evidovaným právnym stavom v katastri. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p.

Okresný súd Humenné uznesením 5. novembra 2012 č. k. 15 C 59/2008-133 zaviazal navrhovateľa a odporkyňu zaplatiť trovy štátu vo výške 637,73 Eur rovnakým dielom, t. j. 318,86 Eur, ktoré trovy štátu vznikli vyplatením odmeny súdnemu znalcovi (Okresný súd Humenné uznesením z 30. mája 2011 č. k. 15 C 59/2008-112 priznal znalcovi Ing. Jozefovi Bujňakovi odmenu za spracovanie znaleckého posudku vo výške 573,71 Eur a odmenu za účasť na pojednávaní vo výške 64,02 Eur, ktorú sumu nariadil vyplatiť zo štátnych finančných prostriedkov.).

Krajský súd v Prešove na odvolanie navrhovateľa voči rozsudku súdu prvého stupňa a odvolanie odporkyne voči uzneseniu, ktorým účastníci boli zaviazaní zaplatiť trovy štátu rozsudkom z 29. januára 2014, sp. zn. 10 Co 13/2008, 10 Co 14/2008 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej a vo výroku o náhrade trov konania medzi navrhovateľkou a odporcom. Zmenil uznesenie súdu prvého stupňa z 5. novembra 2012 č. k. 15 C 59/2008-133 v časti o povinnosti odporkyne nahradiť trovy štátu tak, že určil, že štát nemá právo na náhradu trov. Stotožnil sa v plnom rozsahu s rozsudkom súdu prvého stupňa. Uviedol, že žaloba o určenie priebehu hranice pozemkov sa použije vtedy, keď správnosť hranice medzi susednými pozemkami je medzi účastníkmi sporná. Jej podstatou je vyriešenie otázky vlastníctva k spornej ploche pozemku. Súd je povinný sa zaoberať otázkou hranice pozemku bez ohľadu na to, ako navrhovateľ naformuloval žalobný petit. K výroku, ktorým súd prvého stupňa zamietol návrh na odvolanie navrhovateľa uviedol, že z obsahu spisu nevyplývalo aká škoda bola uplatnená, prípadne aký iný návrh bol súdu doručený. O povinnosti nahradiť trovy štátu odporkyňou rozhodol tak z dôvodu, že odporkyňa bola oslobodená od platenia súdnych poplatkov. Účastníci si v odvolacom konaní trovy odvolacieho konania neuplatnili, preto o nich odvolací súd nerozhodoval.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie navrhovateľ. Žiadal rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Jeho prípustnosť odôvodnil § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., lebo konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Prílohou dovolania je rozsiahle podanie navrhovateľa, ktoré tvorí jeho súčasť. Namietal, že si uplatnil vlastnícky nárok na vydanie nehnuteľnosti a zároveň sa domáhal ochrany vlastníckeho práva, ktoré odporkyňa porušuje tým, že mu odmieta vydať zabranú časť majetku. Tiež sa domáhal, aby súd rozhodol o trovách štátu rovnako, ako rozhodol odvolací súd o trovách štátu vo vzťahu k odporkyňi. Navrhovateľ rozsiahlo sa vyjadruje k vyjadreniam odporkyne, ktoré považuje za nepravdivé, poukazuje na

konania, ktoré ohľadom spornosti priebehu hranice bolo i predmetom riešenia pred orgánmi mesta S., ako aj iné súdne konania, ktorých je navrhovateľ účastníkom konania, poukazuje na nesprávny postup znalca a nesprávnosť jeho znaleckého posudku.

Odporkyňa sa k dovolaniu navrhovateľa nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil splnenie podmienok pre odloženie vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia v zmysle ustanovenia § 243 O.s.p. a v súlade s ustálenou praxou tohto súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal v čas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený v zmysle § 241 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno dovolaním napadnúť.

Podľa § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanvej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok vo veci samej (§ 238 ods. 1 O.s.p.), alebo rozsudok, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.), alebo rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

Dovolanie navrhovateľa smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky niektorého z vyššie uvedených rozhodnutí. Prípustnosť dovolania preto z § 238 O.s.p. nemožno vyvodiť.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou

z procesných vád uvedených v § 237 O.s.p., neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal i otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. V zmysle § 237 O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Existencia vád v zmysle § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. nebola v dovolaní namietaná a v dovolacom konaní nevyšla najavo. Prípustnosť dovolania z týchto dôvodov nie je daná.

Pre účely predmetného dovolacieho konania je vhodné zdôrazniť, že dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a nemožno sa ním úspešne domáhať revízie skutkových zistení súdov nižších stupňov ani výsledkov nimi vykonaného dokazovania. Dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie. Posúdiť správnosť a úplnosť skutkových zistení, a to ani v súvislosti s právnym posúdením veci, nemôže dovolací súd už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy. Dovolacie konanie má (a to je potrebné osobitne zdôrazniť) prieskumnú povahu; aj so zreteľom na ňu dovolací súd – na rozdiel od súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu – nemá možnosť vykonávať dokazovanie (viď § 243a ods. 2 veta druhá O.s.p.).

Iné vady mimo vád uvedených v § 237, sú spôsobilým dovolacím dôvodom iba za predpokladu, že mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Medzi takéto vady patrí skutočnosť, že rozhodnutie odvolacieho súdu vychádza z neúplného alebo nesprávne zisteného skutkového stavu veci z dôvodu, že súd pri vykonávaní dokazovania nepostupoval v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku, že odvolací súd vychádza pri svojom rozhodovaní z iného skutkového základu než súd prvého stupňa bez toho, že by postupoval podľa § 213 ods. 3 a opakovane dôkazy, na ktorých založil svoje skutkové zistenia súd prvého stupňa, resp. sám doplnil dokazovanie, že vo veci rozhodoval vecne nepríslušný súd prvého stupňa a odvolací súd v tomto smere jeho rozhodnutie

nenapravil a pod.. K iným vadám je povinný dovolací súd prihliadnuť aj vtedy, ak ich dovolateľ neuplatnil ako dovolací dôvod prípustného dovolania. Ak iné vady nemajú za následok nesprávnosť rozhodnutia odvolacieho súdu vo veci, dovolací súd k nim neprihliadne.

Navrhovateľ vo svojom žalobnom návrhu sa domáhal, že hranica medzi pozemkami navrhovateľa C. a pozemkami odporkyne C. prebieha v priamke označenej bodmi tak ako je to znázornené na znaleckom posudku znalca č... zo dňa..., ktorý je súčasťou rozsudku. Zároveň sa domáhal aby odporkyňa vydala navrhovateľovi plochu ohraničenú bodmi, ktorá je znázornená v znaleckom posudku znalca č..., zo dňa.... V žalobnom petite neurčil presne body jednak hranice, ani body vyznačujúcu časť vydania pozemku. Zo samotného petitu je nesporné, že navrhovateľ sa domáhal vytýčenia hranice a vydania časti pozemku v súlade so znaleckým posudkom, ktorý bude vykonaný znalcom určeným v predmetnom konaní a v súlade s týmto znaleckým posudkom. Súd prvého stupňa nariadil vo veci vykonať znalecké dokazovanie znalcom Ing. Jozefom Bujňákom, znalcom z odboru geodézia a kartografia. Znalec v znaleckom posudku č. 15/2010 vyhotoveným v intenciách uznesenia súdu a uviedol, že hranica prebieha medzi lomovými bodmi 1, 2, 3 a 4 prílohy č. 1 znaleckého posudku, ktorá hranica zodpovedá právnemu stavu. Zároveň zistil, ktorú skutočnosť znázornil aj v grafickej prílohe posudku, zabratie pozemku, ktorý patrí do vlastníctva odporkyne a je užívaný (zabratý) navrhovateľom (plocha 3 m²), ako aj zabratie pozemku, ktorý patrí do vlastníctva navrhovateľa a je užívaný (zabratý) odporkyňou (plocha 1 m²). Súd prvého stupňa zistil skutkový stav úplne a správne, čo konštatoval aj odvolací súd. Odvolací súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z toho istého skutkového základu ako súd prvého stupňa. Dovolací súd v konaní nezistil iné vady v konaní.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Dovolací súd sa samotnou správnosťou prijatých právnych záverov nižších súdov nezaoberal. Z obsahu dovolania vyplýva, že sa v ňom uplatňuje aj námietka, že rozhodnutie odvolacieho súdu trpí vadou nesprávneho právneho posúdenia (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Pri posudzovaní, či rozhodnutia nižších súdov sú (ne)preskúmateľné (teda či boli splnené parametre zákona na odôvodnenie rozsudku – § 157 ods. 2 O.s.p.), dovolací súd však neposudzuje správnosť prijatých právnych záverov nižších súdov.

Dovolací súd nemôže pristúpiť k posudzovaniu otázky dôvodnosti a opodstatnenosti dovolania (t. j. danosti dovolacieho dôvodu v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), pokiaľ nedospeje k záveru, že dovolanie je procesne prípustné. V prejednávanej veci pri skúmaní otázky prípustnosti dovolania bolo zistené, že tento opravný prostriedok navrhovateľa nesmeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustný (nie je podaný proti žiadnemu z rozhodnutí uvedených v § 238 ods. 1 až 3 O.s.p., v dovolacom konaní nevyšli najavo procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až g/ O.s.p., ktoré vady vo svojom dovolaní navrhovateľ ani nenamietal.

Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom (rovnako ako tzv. iná vada konania podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. – nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľom vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo). Z podaného vyplýva, že Najvyšší súd Slovenskej republiky za opísaného stavu veci nemohol (nesmel) v dovolacom konaní postúpiť do ďalšieho štádia prieskumu a podrobiť skúmaniu správnosť právnych záverov odvolacieho súdu, ani vecne riešiť to, či konanie nie je postihnuté tzv. inými vadami konania a či tieto prípadne mali za následok vydanie nesprávneho rozhodnutia vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). Po zistení procesnej neprípustnosti dovolania má Najvyšší súd Slovenskej republiky povinnosť takéto dovolanie bez ďalšieho odmietnuť (§ 243b ods. 5 v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.); nemá možnosť zaoberať sa vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia.

Nakoľko prípustnosť dovolania v danom prípade nemožno vyvodiť z ustanovení § 238 O.s.p. a v dovolacom konaní nevyšlo najavo, že by konanie na súdoch nižších stupňov bolo

postihnuté niektorou z vád uvedenou v § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie navrhovateľa podľa § 243b ods. 5 v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

Dovolateľ sa tiež domáhal, aby súd rozhodol o trovách štátu rovnako, ako rozhodol odvolací súd o trovách štátu vo vzťahu k odporkyni.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) v prvom rade skúmal, či dovolanie podal oprávnený účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu (o trovách sa rozhoduje vždy uznesením, aj keď takéto rozhodnutie je súčasťou rozsudku).

Rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré je dovolaním napadnuté, je zmeňujúcim rozhodnutím súdu prvého stupňa o trovách konania vo výroku, ktorým súd zaviazal odporkyňu zaplatiť trovy štátu. Odvolací súd zmenil výrok rozhodnutia súdu prvého stupňa vo vzťahu k odporkyni, tak, že štátu nepriznal právo na náhradu trov od odporkyne.

Navrhovateľ uznesenie Okresného súdu Humenné z 5. novembra 2012 č. k. 15 C 59/2008 odvolaním nenapadol. Odvolací súd preto v tomto výroku nerozhodoval o povinnosti navrhovateľa zaplatiť štátu trovy konania.

Dovolanie môže podať len ten účastník, ktorému nebolo odvolacím súdom celkom vyhovené. Účastník konania, ktorý nebol rozhodnutím odvolacieho súdu dotknutý na svojich právach, nie je osobou oprávnenou na podanie dovolania.

Odvolací súd preto dovolanie navrhovateľa aj v tejto časti (§ 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p.) odmietol, lebo dovolanie bolo podané niekým, kto na podanie dovolania nie je oprávnený.

V dovolacom konaní navrhovateľ nemal úspech a nevzniklo mu právo na náhradu trov dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1

O.s.p.). Odporkyni, ktorá bola v dovolacom konaní procesne úspešná, nepriznal dovolací súd náhradu trov tohto konania, lebo nepodala návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 11. decembra 2014

JUDr. Ľubor Š e b o, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Vanda Šimová